

Skawina

miasto sercu miłe

BROSZURA INFORMACYJNA nr 5

listopad 2018

Urząd Miasta i Gminy w Skawinie

Rynek 1
32-050 Skawina
Tel. +48 12 277 0100
urząd@um.skawina.net

Godziny pracy:
Poniedziałek 8.00 – 17.00
Wtorek 7.30 – 15.30
Środa 7.30 – 15.30
Czwartek 7.30 – 15.30
Piątek 7.30 – 14.30

Kompleksowa terapia

Przedszkole nr 2 oferuje specjalistyczną pomoc dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych

FOT. ARCHIWUM PRZEDSZKOLA NR 2

Nauka jest super!

Gimnazjaliści uczestniczyli w wyjątkowym projekcie edukacyjnym. Teraz mają dużo lepsze wyniki w nauce

FOT. ARCHIWUM

ekoSkawina
Program edukacji ekologicznej dla wszystkich

Łapią wodę
Ogrody deszczowe w szkołach

Działamy dla klimatu!

Skawina podpisała Deklarację Katowicką

FOT. UMIEC W SKAWINIE

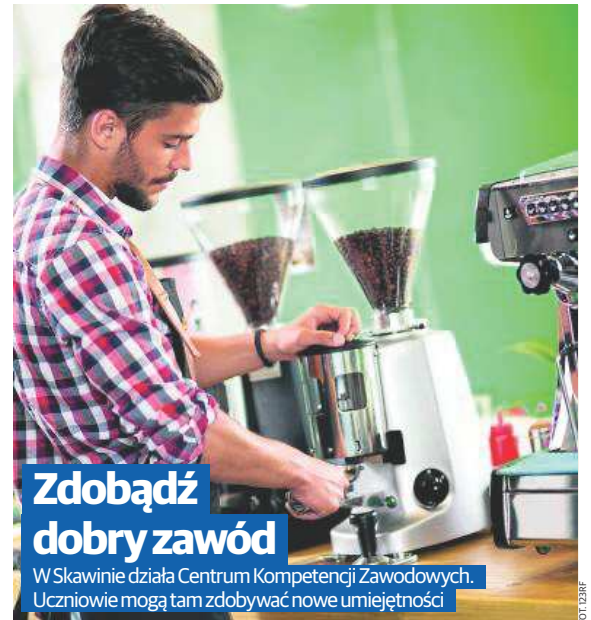
FOT. UMIEC W SKAWINIE

Wsparcie dla seniorów

MGOPS realizuje wiele projektów z myślą o osobach starszych, potrzebujących, niepełnosprawnych

FOT. UMIEC W SKAWINIE

Zdobądź dobry zawód

W Skawinie działa Centrum Kompetencji Zawodowych. Uczniowie mogą tam zdobywać nowe umiejętności

FOT. UMIEC W SKAWINIE

Kompleksowa terapia dla dzieci

Nikogo nie trzeba przekonywać, jak ważna jest wczesna interwencja w przypadku dzieci niepełnosprawnych i tych o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Specjalistyczną pomoc w tym zakresie oferuje Przedszkole nr 2

Terapia kompleksowa, czyli wykorzystaniem różnorodnych nowoczesnych metod – to podstawa, jeśli chcemy maluchowi jak najlepiej pomóc. Dzięki niej dzieci z niepełnosprawnością lepiej się rozwijają, szybciej i łatwiej się uczą, a tym samym większe są ich szanse edukacyjne w przyszłości.

Taką kompleksową terapię zapewnia dzieciom skawinijskie Przedszkole Samorządowe nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi i Specjalnymi. Maluchy są pod opieką doświadczonych pedagogów, psychologów, logopedów i fizjoterapeutów. Korzystają m.in. z terapii integracji sensorycznej, terapii ręki, terapii jedzenia oraz zajęć na basenie. Krótko mówiąc, placówka ta stanowi centrum specjalistycznej pomocy dla dzieci niepełnosprawnych.

Obecnie skawinijskie przedszkole pomaga najmłodszym jeszcze lepiej, a to dzięki temu, że zrealizowano tam specjalny projekt dofinansowany ze środków unijnych. Polegał on na wdrożeniu specjalistycznych terapii tzw. metodą Tomatisa oraz metodą Biofeed-

Terapia metodą Tomatisa

back. Objęto nimi 50 niepełnosprawnych dzieci. Są to niezwykle skuteczne metody, które w znaczący sposób wspomagają rozwój dziecka. Na czym polegają?

Metoda Tomatisa jest treningiem kształcenia uwagi słuchowej. To terapia nakierowana na umiejętność uważnego słuchania. Jest szczególnie polecana maluchom z autyzmem, ADHD, zaburzeniami mowy, z uszkodzeniami mózgu czy afazją. Służy temu, by dziecko

komunikowało się i uczyło bez zakłóceń, by potrafiło lepiej skupić uwagę itp. - Daje ona świetne wyniki nie tylko w przypadku dzieci z niepełnosprawnościami. Jest polecana również np. dzieciom z dysleksją, z problemami w nauce, z trudnościami emocjonalnymi, logopedycznymi i motorycznymi - wyjaśnia Urszula Archamowicz, wicedyrektor Przedszkola nr 2, która jest terapeutką integracji sensorycznej i konsultantką metody Tomatisa.

A to już metoda Biofeedback

O tym, jak dobre rezultaty daje taka specjalistyczna terapia, może świadczyć choćby przykład trzyletniej dziewczynki, która - gdy zaczęła uczęszczać do skawinijskiego Przedszkola nr 2 - w ogóle nie mówiła. Miała afazję. A już po trzech sesjach terapii metodą Tomatisa rozgadała się w najlepsze. Teraz dziewczynka jest znacznie bardziej sprawną językowo, ma większy zasób słów i lepiej się komunikuje. Mówi tak dużo, że rodzice nie

potrafią jej uciszyć i są z tego powodu szczęśliwi.

Terapia metodą Tomatisa ma zresztą znacznie szersze zastosowanie. Świetnie się sprawdza u osób chcących poprawić swe zdolności językowe i łatwiej uczyć się języków obcych. Mogą z niej korzystać również dorośli, np. śpiewacy operowi i muzycy. Po co? By ich uszy lepiej odbierały dźwięki i muzykę, by barwa głosu była odpowiednia itp.

Druga z terapii - metodą Biofeedback - także jest szeroko

stosowana. Mogą z niej korzystać np. sportowcy czy studenci, służy ona bowiem polepszeniu koncentracji uwagi. Bardzo dobre rezultaty osiąga się oczywiście również u dzieci z niepełnosprawnością. Wdrożenie tej terapii znacząco wyrównuje ich szanse edukacyjne.

Obie metody - Biofeedback i Tomatisa - są metodami wspomagającymi. Wykorzystywane w oparciu o specjalistyczny sprzęt, dostosowane do potrzeb i możliwości dzieci - poprawiają ich funkcjonowanie. - Dzięki terapii dzieci zaczynają lepiej rozumieć mowę, są też bardziej skupione i uważne, bo ich potrzeby ruchu są zaspokojone. I wreszcie są lepiej przygotowane do rozpoczęcia edukacji szkolnej - tłumaczy Urszula Archamowicz.

Czy warto korzystać z obu tych terapii? Oczywiście! Wśród rodziców niepełnosprawnych dzieci cieszą się one dużym zainteresowaniem, ponieważ dają świetne rezultaty. A nikogo przecież nie trzeba przekonywać, jak ważna jest wczesna interwencja w przypadku dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

W przedszkolach przybywa miejsc dla najmłodszych mieszkańców gminy Skawina

Na terenie naszej gminy rośnie liczba miejsc dla przedszkolaków. Najwięcej z nich powstało w Borku Szlacheckim, a kolejne - w Skawinie.

Nowe miejsca dla dzieci powstają w ramach projektu, który jest współfinansowany przez Unię Europejską. W pierwszym etapie, czyli w latach 2017 i 2018, utworzono grupy przedszkolne w budynku ZPO w Borku Szlacheckim - dla 95 dzieci. W drugim etapie (2018, 2019) została utworzona jedna grupa przedszkolna dla 18 maluchów w oddziale ZPO Borek Szlachecki w Skawinie, przy ul. Hallerów 2a. I wreszcie trzeci etap, który jest planowany na lata 2019-2020, przewiduje utworzenie dwóch grup przedszkolnych dla 30 dzieci w budynku na osiedlu Rzepnik w Skawinie.

W zakres projektu wchodzi oczywiście adaptacja pomiesz-

Nowe miejsca w przedszkolach zyskała już ponad setka dzieci

czeń na potrzeby przedszkolaków i zakup niezbędnego wyposażenia. Maluchy zyskały również nowoczesny plac zabaw. To miejsce, w którym można nie tylko dawać upust swej energii, bawić się i ćwiczyć. To również miejsce, gdzie najmłodszy mają okazję trenować swoje umiejętności społeczne, polegające

na nauce współpracy, kreatywności i współzawodnictwa.

Co ważne, po zakończeniu realizacji projektu nowo utworzone miejsca przedszkolne będą nadal utrzymywane - przez co najmniej dwa lata. Fundusze na działalność przedszkola będą pochodzić z budżetu gminy Skawina i z subwencji oświatowej.

Uczniowie zbudowali ogródki deszczowe

Wodę trzeba oszczędzać! Jak? Można ją na przykład... łapać. Wiedzą o tym doskonale dzieciaki z pięciu skawinijskich podstawówek, które zbudowały przy swoich szkołach ogródki deszczowe.

Najpierw odbyły się praktyczne warsztaty, które przeprowadziła gmina Skawina we współpracy z Fundacją Sendzimira. Akcją zatytułowano „Szkoły w Skawinie chwytają wodę”. Wszystko po to, by nauczyć dzieci, jak ważne jest racjonalne wykorzystanie kurczących się zasobów naturalnych, a więc oszczędzanie wody i gospodarowanie wodami opadowymi. Bo przecież ogrody deszczowe są jednym z dobrych sposobów na zatrzymanie i wykorzystanie deszczówki. Dodać przy tym warto, że Skawina jest jednym z pionierów tworzenia tego typu rozwiązań.

Podczas wspomnianych już warsztatów (w sumie poświę-

Ogródek deszczowy w SP nr 6

cono na nie 25 godzin) instruktor omawiał poszczególne etapy budowy ogródków deszczowych i zdradzał dzieciom tajniki ich funkcjonowania. Tłumaczył też m.in., że trzeba wziąć pod uwagę powierzchnię dachu, z którego będzie spływała woda. Ponadto uczniowie poznali rolę roślin w oczyszczaniu wody deszczowej i dowiedzieli się, że ogród

pozwoли poprawić mikroklimat przyszkolnego terenu.

Po teorii przyszedł czas na praktykę. Uczestnicząc w tworzeniu ogródków deszczowych, dzieci nauczyły się, jak łatwo wykorzystać deszczówkę na terenach zabudowanych, a otoczenie ich szkół zyskało liczne walory estetyczne. W każdym ogródku znalazło się kilka warstw żwiru, piasku i ziemi oraz warstwa kamieni. Zostały także posadzone rośliny hydrofitowe, które oczyszczają wodę (ich korzenie lub kłącza zatrzymują zanieczyszczenia) i dobrze znoszą okresy suszy czy zalewania. Te rośliny to m.in.: turzycza sina, kosaciec żółty, choć też rozesłana, lilowiec ogrodowy, kosaciec syberyjski czy też jęczmica pomarańczowa.

Projekt „Szkoły w Skawinie chwytają wodę” gmina Skawina zrealizowała dzięki wsparciu finansowemu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Od eksperymentów w szkole po wycieczki edukacyjne

Nauka jest super! Przekonało się o tym ponad dwustu gimnazjalistów ze Skawiny i Radziszowa, którzy przez cały rok szkolny uczestniczyli w wyjątkowym projekcie edukacyjnym. Dzięki niemu poprawili swoje wyniki w nauce

Uczniowie odwiedzili obserwatorium w Niepołomicach

Eksperymenty chemiczne to jest to!

Dużym powodzeniem cieszyły się zajęcia informatyczne

- Ten projekt był świetny. Przytnął wymierne korzyści i uczniom, i szkole, i nauczycielom. Oby więcej takich inicjatyw - tak dyrektor Szkoły Podstawowej nr 6 w Skawinie Urszula Osielczak ocenia projekt edukacyjny, który był realizowany przez gminę Skawina przez cały poprzedni rok szkolny.

Nosił on nazwę „Rozwijanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy u uczniów i uczennic gimnazjów w gminie Skawina” i był współfinansowany ze środków unijnych. Uczestniczyło w nim prawie 200 młodych ludzi ze skawieńskich SP nr 6 i SP nr 3 oraz z SP w Radziszowie.

Uczniowie uczęszczali na zajęcia wyrównawcze i rozwijające w formie kół zainteresowań, poszerzając swą wiedzę z takich dziedzin jak informatyka (w tym programowanie), matematyka, fizyka, chemia, biologia i geografia. - W naszej szkole postawiliśmy głównie na zajęcia wyrównawcze. Uczniowie bardzo chętnie w nich uczestniczyli. Mogli szybko uzupełnić wiedzę i wyrównać braki. W sposób znaczący pomoże im to w nauce - podkreśla Urszula Osielczak.

Jak mówi, dużo godzin zajęć poświęcono m.in. takim dziedzinom jak informatyka, programowanie i robotyka. Wielu uczniom tak się one spodobały, że postanowili swoją dalszą ścieżkę kształcenia związać właśnie z tymi dziedzinami. Co ciekawe, naukami ścisłymi zainteresowały się również dziewczęta.

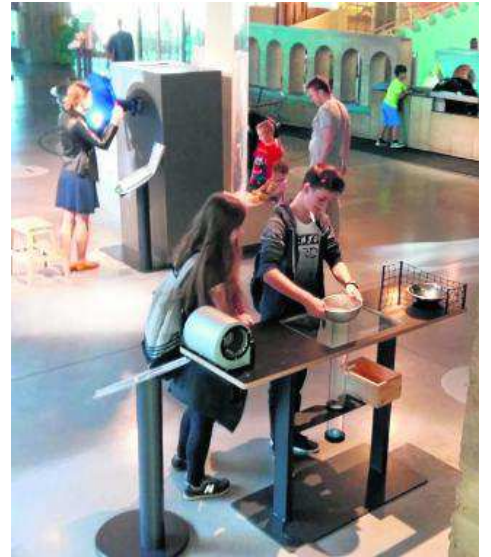
W SP nr 6 dużym powodzeniem wśród młodzieży cieszyły się też koła zainteresowań. Na zajęcia przychodzili gimnazjaliści z klas drugich i trzecich. Oni także zrobili duże postępy w nauce. Dzięki temu mogli z sukcesem startować w konkursach przedmiotowych. - Wielu z nich zostało finalistami i laureatami. A jeden z uczniów, który brał udział w konkursie geograficznym,

osiągnął najwyższy wynik w całej Małopolsce. To był naprawdę wielki wyczyn - nie kryje satysfakcji dyrektorka szkoły.

Choćby po tych uczniowskich sukcesach widać bardzo wyraźnie, że zajęcia organizowane w ramach projektu przyniosły wymierne efekty. - Wzrosła nam w szkole średnia ocen. Znacząco poprawiły się również wyniki egzaminów gimnazjalnych, np. z przedmiotów przyrodniczych osiągnęliśmy 62,3 proc. - to więcej niż średnia wojewódzka, która wyniosła 58,7 proc. - zaznacza dyrektor Osielczak. I podaje kolejne liczby: przed realizacją projektu w SP nr 6 wynik egzaminów gimnazjalnych z matematyki wynosił 50 proc., a teraz wzrósł do 57. Jeśli zaś chodzi o przedmioty przyrodnicze, to wcześniej wynik wynosił 54 proc., a obecnie - ponad 62 proc. To naprawdę spore osiągnięcie, które w dużej mierze jest zasługą realizowanego w szkole projektu.

Zajęcia szkolnych murach to nie wszystko. Były one również prowadzone w terenie. Gimnazjaliści ze Skawiny odwiedzili m.in. Ojcowski Park Narodowy, Młodzieżowe Obserwatorium w Niepołomicach, Ogród Doświadczeń w Krakowie i Centrum Nauki Kopernik w Warszawie. - Wyjazd do Centrum był dla uczniów niezwykle ciekawym doświadczeniem. Zajęcia zostały świetnie przygotowane i doskonale poprowadzone - chwali Urszula Osielczak.

Oprócz zajęć edukacyjnych projekt obejmował również wyposażenie szkolnych pracowni w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych, informatycznych i matematyki. Uczniowie zyskali m.in. tablice multimedialne, roboty edukacyjne wspomagające programowanie oraz sprzęt do prowadzenia doświadczeń i obserwacji - jak np. mikroskopy i przyrządy pomiarowe.

Z wizytą w warszawskim Centrum Nauki Kopernik

Zajęcia w terenie też były bardzo ciekawe

Wskrócie.

To warto przeczytać

Obalamy mity

Zastanawiasz się czy tzw. EKOgroszek – populame paliwo produkowane z węgla kamiennego – jest paliwem ekologicznym? Otóż wcale nie! Jest on typem węgla kamiennego o określonym uziarnieniu (rozmiary ziaren wynoszą od 5 do 25 milimetrów). Przedrostek „EKO” nie ma nic wspólnego z ekologią. Przy spalaniu tego węgla wcale nie powstaje mniejsza ilość szkodliwych dla zdrowia pyłów zawieszonych, dwutlenku siarki czy rakotwórczego benzo(a)pirenu.

Otwórzmy szafy

Zima zbliża się wielkimi krokami. Czas odwiedzić „Otwartą szafę” – to tam możemy znaleźć ubrania, które – choć w dobrym stanie – nie są już przez nas używane. Zostaną one nieodpłatnie przekazane potrzebującym. „Otwarta szafa” mieści się przy ul. Korabnickiej - Plac Targowy, lokal nr 12. Jest czynna w dni robocze w godzinach 8.30-15.30.

Wigilia dla mieszkańców

16 grudnia o godzinie 16 Burmistrz Miasta i Gminy Skawina zaprasza na Rynek. Odbędzie się tam tradycyjne wigilijne spotkanie mieszkańców. Nie zabraknie życzeń świątecznych, dzielenia się opłatkiem itp.

Infolinia Mieszkania Plus

W związku z ogromnym zainteresowaniem Programem Mieszkania Plus Krajowy Zasiłek Nieruchomości uruchomił ogólnopolski numer telefonu 801-801-596, pod którym można uzyskać wszelkie informacje o programie. Zachęcamy do kontaktu od poniedziałku do piątku w godzinach 8-16.

24 grudnia UMiG nieczynny

W Wigilię skawiński magistrat nie pracuje. W zamian za ten dzień urząd był otwarty w sobotę 8 grudnia tak jak w poniedziałek, czyli w godz. 8-17. Przypominamy godziny pracy Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie: poniedziałek 8-17, od wtorku do czwartku 7.30-15.30, piątek 7.30-14.30.

Nie gadamy. Działamy!

Czyste powietrze w Gminie Skawina to grupa otwarta w ramach serwisu społecznościowego Facebook. Masz dość zanieczyszczeń z przemysłu w naszej gminie? Interesują cię odnawialne źródła energii i chcesz wiedzieć, jak postępuje wymiana starych kotłów? Masz pomysły nowych zadań czy akcji i chcesz wiedzieć, jak włączyć się we wspólne działania dla poprawy jakości powietrza? Bądź na bieżąco z działaniami Wydziału Ochrony Powietrza UMiG w Skawinie, dołącz do nas i wspólnie walczmy o czyste powietrze!

Zdobądź dobry zawód

W Skawinie powstało Centrum Kompetencji Zawodowych, gdzie uczniowie mogą zdobywać nowe umiejętności m.in. w branżach elektryczno-elektronicznej i administracyjno-usługowej

Kursy doszkalające, staże w firmach, nabywanie nowych umiejętności, które pomogą w znalezieniu dobrej pracy – z takich form wsparcia mogą skorzystać uczniowie szkół zawodowych z terenu gminy Skawina.

Wszystko dzięki temu, że powiat realizuje projekt pt. „Centrum Kompetencji Zawodowych w Zespole Szkół Techniczno-Ekonomicznych w Skawinie”. Jest on współfinansowany ze środków unijnych. Rozpoczął się w czerwcu zeszłego roku i potrwa aż do końca sierpnia 2020 r. Jego główny element to utworzenie Centrum Kompetencji Zawodowych (CKZ), które służy profesjonalnymi poradami oraz oferuje kursy i szkolenia zawodowe zarówno dla uczniów, jak i dla dorosłych.

Nikogo nie trzeba przekonywać, że zdobycie konkretnego zawodu daje młodym ludziom większą szansę na odnalezienie się na rynku pracy, a im wyższe kompetencje, tym łatwiej znaleźć solidną i dobrze płatną posadę. Właśnie dlatego w skawińskim Zespole Szkół Techniczno-Ekonomicznych powstało CKZ, gdzie uczniowie

Młodzi ludzie mogą na kursach zdobyć umiejętności potrzebne np. do pracy w zawodzie baristy

mogą zdobywać nowe umiejętności m.in. w branżach elektryczno-elektronicznej i administracyjno-usługowej. Ci młodzi ludzie kształcą się w zawodach: technik elektronik, technik elektryk, technik informatyk, technik mechatronik, elektryk, technik ekonomista, technik logistyki, technik hotelarstwa, kucharz i sprzedawca.

W projekcie uczestniczą uczniowie Technikum i Bran-

zowej Szkoły I stopnia ZSTE w Skawinie oraz Zespołu Szkół w Świątynicach Górnych. Zdobycie oni dodatkowo kwalifikacje na kursach oraz szkoleniach branżowych i interdyscyplinarnych.

Mogą również korzystać z doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz – co bardzo istotne – dzięki współpracy z lokalnymi pracodawcami odbywają płatne staże w firmach (takich

jak np. Delphi, Bahlsen czy Lajkonik Snacks).

O tym, jak prężnie działa Centrum Kompetencji Zawodowych, może świadczyć chociażby fakt, że zorganizowano tam już wiele różnorodnych kursów. 45 uczniów uzyskało uprawnienia w zakresie eksploatacji urządzeń elektrycznych, 20 ukończyło kurs kierowcy wózka widłowego, a kolejnych 20 uzyskało prawo jazdy katego-

rii B. Były również kursy: baristy, bamański, kelnerski, tworzenia modeli 3D oraz obsługi drukarek 3D. W sumie w tych kursach wzięło udział 133 uczniów, a także siedmiu nauczycieli. Obecnie planuje się zorganizowanie kolejnych szkoleń, przede wszystkim dla informatyków i mechatroników.

Kursy i doradztwo zawodowe to jednak nie wszystko. Równie ważny jest nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne, dzięki którym praktyczna nauka zawodu stoi na wyższym poziomie. Dlatego w ramach projektu – za kwotę ponad 481 tys. zł – zostały dofinansowane i unowocześnione pracownie: informatyka, elektryczna, elektroniczna i mechatroniczna.

Na koniec warto wspomnieć, że Małopolska jest liderem w gruntownej modernizacji kształcenia zawodowego. To w naszym regionie w latach 2010-2015 był realizowany projekt nastawiony na rozwój nowoczesnego kształcenia, ściśle powiązanego z oczekiwaniami rynku pracy. W ciągu pięciu lat z praktyki i staży zawodowych skorzystało 77 tysięcy uczniów. Druga edycja tego programu będzie realizowana do 2021 roku.

Co dalej po szkole? SPInKa pomoże ci podjąć decyzję

Co ma wspólnego SPInKa z edukacją? Bardzo dużo! Pod tym swojsko brzmiącym skrótem kryją się Szkolne Punkty Informacji i Kariery. Uczniowie uzyskują tu fachowe porady dotyczące dalszego kształcenia i wyboru ścieżki zawodowej, a także weźmie udział w warsztatach albo indywidualnych konsultacjach.

Województwo Małopolskie wspólnie z Gminą Skawina realizuje projekt, dzięki któremu uczniowie szkół zawodowych będą mieli większą szansę na zatrudnienie. To właśnie dlatego powstały Szkolne Punkty Informacji i Kariery (SPInKa). Utworzono je w trzech placówkach na terenie gminy: w skawińskim Gimnazjum nr 1 (obecnie SP nr 6 oraz Gimnazjum nr 2 (obecnie SP nr 3), a także w Zespole Szkół Publicznych w Radziszowie (obecnie SP).

SPInKi to miejsca, w których porad uczniom udzielają doradcy zawodowi i nauczyciele. Są oni odpowiednio przygotowani do pracy w tychże punktach – uczestniczą w szko-

leniach tematycznych, prowadzonych przez Centrum Pedagogiki i Psychologii Politechniki Krakowskiej oraz mają dostęp do studiów podyplomowych.

Cały projekt rozpoczął się od utworzenia SPInKi w 2017 roku – stałego punktu w szkole, do którego został zakupiony niezbędny sprzęt i materiały. W punkcie jest prowadzone poradnictwo w ciągu całego roku szkolnego, przez trzy lata. Do dyspozycji nauczycieli i młodzieży są tam m.in. książki tematyczne, multimedialne narzędzia diagnostyczne, informatory itp.

Po co skawińskim uczniom SPInKa? Co im da wizyta w takim punkcie? Mogą oni skorzystać z fachowych porad dotyczących dalszego kształcenia i wyboru ścieżki zawodowej, uczestniczyć w warsztatach albo przyjąć na indywidualne konsultacje. Ponadto są organizowane spotkania z rodzicami na temat doradztwa edukacyjno-zawodowego.

Warsztaty i zajęcia indywidualne są dostępne dla uczniów wszystkich klas danej szkoły.

W SPInKach uczniowie uczestniczą m.in. w różnych warsztatach

Najwięcej godzin – bo aż około 60 procent wsparcia – przewidziano na indywidualne konsultacje dla gimnazjalistów z klas drugich i trzecich. Zostały dla nich stworzone specjalne Indywidualne Plany Działania. Wsparciem postanowiono również objąć uczniów klas siódmych i ósmych z nowych szkół podstawowych.

Włodarze gminy Skawina podkreślają, jak ważne jest doradztwo edukacyjno-zawodowe. SPInKi pomogą uczniom lepiej zaplanować swoją przyszłość. Dzięki poradom fachowców młodzi ludzie będą łatwiej podejmować decyzje dotyczące dalszej edukacji i zatrudnienia zgodnie ze swoimi predyspozycjami i umiejętnościami.

A co, gdy projekt Województwa Małopolskiego i Gminy Skawina już się zakończy? Bez obaw! SPInKi będą nadal funkcjonowały w szkołach przez co najmniej dwa lata. Po likwidacji gimnazjów wsparcie będzie kontynuowane w nowej strukturze systemu edukacji – dla uczniów ostatnich klas podstawówek (we wszystkich tych szkołach).

W Skawinie seniorzy mogą liczyć na pomoc i wsparcie

MGOPS realizuje wiele projektów skierowanych m.in. do osób starszych, potrzebujących, niepełnosprawnych

Zachodzące procesy demograficzne, takie jak wydłużające się przeciętne trwanie życia czy wciąż niski poziom dzietności, stawiają przed naszym krajem, przed rządem, a także przed samorządami wiele wyzwań.

Do tych wyzwań należy m.in. poprawa warunków życia coraz bardziej starzejącego społeczeństwa. Pod koniec 2016 r. odsetek osób w wieku 65+ w ogólnej liczbie populacji naszego kraju wynosił 24 proc. Prognozy demograficzne wskazują, że proces starzenia się społeczeństwa będzie się pogłębiał. W 2050 roku już 13,7 mln Polaków będzie miało ukończone 60 lat. Osoby w tym wieku będą stanowiły ponad 40 proc. ogółu ludności.

Na szczeblu centralnym jest prowadzonych szereg programów, które tworzą warunki do rozwoju aktywności osób starszych, otaczają ich opieką i wspierają w codziennym życiu. Również na szczeblu lokalnym samorządy województwa i gmin - w ramach swej polityki senioralnej - realizują wiele projektów dla seniorów. Nie inaczej jest w gminie Skawina. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wspiera osoby starsze dzięki dedykowanym im programom. Jeden z nich zakłada

W Skawinie realizowanych jest wiele projektów, których celem jest pomoc i wsparcie seniorów

utworzenie placówek wsparcia dla seniorów (po 60. roku życia), osób niesamodzielnych, niepełnosprawnych, ich opiekunów i rodzin, w których funkcjonują takie osoby. Placówki zostaną uruchomione w 2019 roku. Opieka i wsparcie będą udzielane w Klubie Samopomocowym i Centrum Wspierania Opiekunów Osób Niesamodzielnych.

W Klubie Samopomocowym będzie można skorzystać

z pomocy w wykonywaniu podstawowych czynności (jak np. spożywanie posiłku, przemieszczanie się), w przyjmowaniu leków, monitorowaniu stanu zdrowia i z opieki higienicznej. Pomocy będą udzielać wykwalifikowani opiekunowie oraz m.in. pielęgniarka, psycholog i fizjoterapeuta. Nie zabraknie też zajęć terapeutycznych i edukacyjnych, wsparcia logopedycznego, konsultacji geriatrycznych itp.

Kolejną po Klubie Samopomocowym placówką to Centrum Wspierania Opiekunów Osób Niesamodzielnych. Będzie ono m.in. udzielać porad, udostępniać informacje o systemach wsparcia i prowadzić wypożyczalnię sprzętu typu wózki inwalidzkie czy chodziki. Szczegółowe informacje o zasadach naboru do tych placówek można uzyskać w siedzibie MGOPS na stronie internetowej www.mgops.skawina.net.

W Skawinie jest również realizowanych wiele innych projektów społecznych dla osób starszych, niesamodzielnych i potrzebujących. Wymienić tu warto np. program „Małopolski Tele-Anioł”. Jego adresatami są osoby, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki i pomocy w codziennych czynnościach. Mogą one liczyć na wsparcie całodobowego Centrum Teleopieki.

Kontakt z Centrum zapewnia tzw. opaska życia. To elektroniczne urządzenie zakładane na nadgarstek nie tylko monitoruje podstawowe parametry życiowe, ale również pozwala w jednej chwili na wezwanie pomocy (więcej informacji o projekcie „Małopolski Tele-Anioł”: www.malopolska.pl/teleanioł, tel. 12 61-60-611).

Kolejny z programów - realizowany od stycznia br. - to program Skawińska Karta Seniora, którego adresatami są mieszkańcy w wieku 60+. Więcej informacji na ten temat można uzyskać w MGOPS przy ulicy Żwirki i Wigury 13.

Dla osób potrzebujących, zresztą nie tylko seniorów, powstał zaś projekt „Otwarta Szafa”. To punkt wymiany odzieży, utworzony przez MGOPS we

współpracy z Fundacją „Dar Serca”. Mieści się w Skawinie przy ul. Korabnickiej (Plac Targowy, lokal 12). Jest tam przyjmowana i wydawana odzież dla dzieci i dorosłych, zabawki, pościel i inne rzeczy (w dobrym stanie), którymi chcemy podzielić się z innymi osobami. Warto włączyć się w tę formę pomocy.

Oczywiście Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skawinie swym wsparciem obejmuje nie tylko seniorów. Warto również wymienić inne realizowane przez tę instytucję projekty - jak choćby utworzenie ośrodka wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży. Główne jego zadania to zapewnienie młodym ludziom opieki, pomoc w odrabianiu zadań domowych, prowadzenie zajęć rozwijających (np. informatycznych, sportowych, plastycznych) i terapeutycznych, a także organizowanie czasu wolnego (gry, wycieczki, spotkania z ciekawymi ludźmi itp.).

Pomoc w ośrodku uzyskają również m.in. osoby z rodzin dysfunkcyjnych, korzystające ze świadczeń opieki społecznej oraz inne rodziny, w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze. Ponadto prowadzone jest tu poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne.

ekoSkawina, czyli najważniejsze jest, by edukację ekologiczną prowadzić kompleksowo

Segregacja śmieci, likwidowanie starych pieców „kopciuchów”, które przyczyniają się do powstawania smogu - to tylko niektóre z istotnych działań, jakie musimy podejmować, jeśli chcemy żyć w czystszej i zdrowiejszej przyrodzie. Świadomość ekologiczna to podstawa!

Tej świadomości nie będzie jednak bez szerokiej edukacji społeczeństwa. Dlatego właśnie gmina Skawina zrealizowała kompleksowy program edukacyjny „ekoSkawina”, a współfinansował go Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie. Program obejmował kilka akcji, skierowanych do wszystkich mieszkańców - od przedszkolaków poprzez uczniów podstawówek aż po dorosłych.

Pierwszym z elementów programu była akcja „Wymień odpad na sadzonkę”, która miała na celu uświadomienie miesz-

kańców, jak ważna jest segregacja śmieci. Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych - bo tam właśnie odbyła się ta akcja - odwiedziło ponad 250 osób. Mieszkańcy przynieśli w sumie prawie półtorej tony odpadów! Były to głównie: opakowania szklane, makulatura, butelki PET, puszki aluminiowe, zużyte baterie i elektroodpady. W zamian każdy mógł liczyć na sadzonki drzew i krzewów, takich jak np. jarzębina, cis, buk, tawuła, pięciornik, berberys, porzeczka alpejska czy wiciokrzew.

To nie wszystko. W ramach programu „ekoSkawina” były też organizowane spektakle ekologiczne w skawińskich przedszkolach. W akcji uczestniczyły placówki nr 1, 2, 3, 4, 5, 6 oraz oddział przy ul. Hallerów. Podczas przedstawień maluchy - dobrze się bawiąc - z robotem Robim i lalką Basią - zdobywały wiedzę o tym, jak ważne jest, byśmy wszyscy dbali o środowisko. Ak-

CHCEMY ŻYĆ #EKOSKAWINA

torzy uczyli dzieci, że stare zabawki to nie paliwo do kotła, a smog to nie potwór z bajki, lecz efekt spalania w piecach śmieci i złej jakości węgla. Segregując odpady z przedszkolakami, tłumaczyli im również, z czego wytwarzane są przedmioty, codziennego użytku i gdzie po-

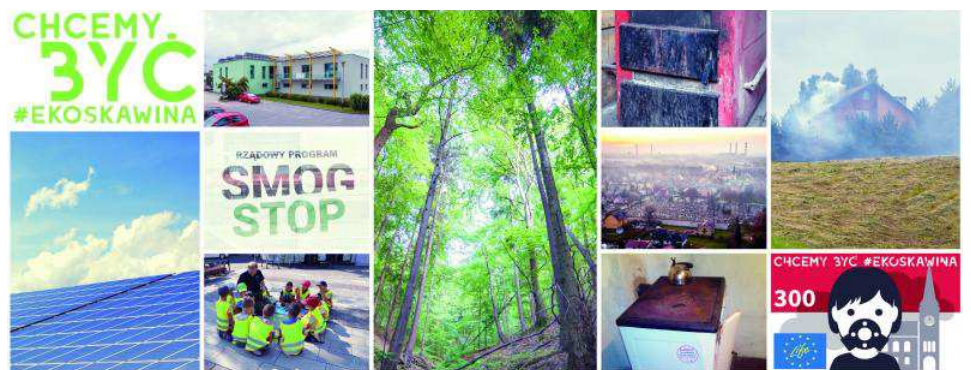
winny trafić, jak już się zużyją. Ekologiczne spektakle obejrzało w sumie ponad 370 dzieci.

Kolejną z akcji był „Łyk świeżego powietrza”. W jej ramach rozdawano sześciolatkom rośliny pochłaniające szkodliwe substancje i oczyszczające powietrze - takie jak paproć nefro-

leps, skrzydłokwiat i palma bambusowa. Akcja miała na celu pokazanie najmłodszym, jak ważna jest rola roślin, przy jednoczesnym uświadomieniu, że istnieją rośliny o właściwościach oczyszczających powietrze.

Prócz tego w ramach programu „ekoSkawina” odbyła się

również wycieczka do krakowskiej spalarni śmieci. Wzięło w niej udział ponad 230 dzieci ze szkół podstawowych. Podczas zwiedzania zakładu przy ul. Giedroycia w Nowej Hucie uczniowie mieli okazję zapoznać się z procesem termicznego przekształcania odpadów.

Deklaracja Katowicka podpisana!

Skawina znalazła się wśród 23 polskich miast, które przystąpiły do sieci NAZCA! 5 grudnia samorządowcy z tych miast podpisali Deklarację Katowicką, potwierdzając chęć współpracy na rzecz czystego powietrza i przeciwdziałania zmianom klimatu w ramach międzynarodowej platformy NAZCA.

NAZCA (Non-State Actor Zone for Climate Action) jest światową bazą danych, gromadzącą informacje o działaniach na rzecz klimatu i środowiska oraz wspierającą ośrodki miejskie w kreowaniu proekologicznych inicjatyw. W bazie jest prawie 20 tys. takich działań. Sieć działa przy Sekretariacie ds. Zmian Klimatu ONZ.

- Spotykamy się w Katowicach, by w gronie reprezentantów miast z całego świata rozmawiać o realizacji celów klimatycznych. Pragniemy też rozpropagować wśród polskich miast uczestnictwo we współpracy międzynarodowej, szczególnie w ramach sieci NAZCA - powiedział minister inwestycji i rozwoju Jerzy Kwieciński, przypominając, że jeden z 17 celów zrównoważonego rozwoju poświęcony jest w szczególności miastom.

- To dla nas duże wyróżnienie, ale i zobowiązanie do działań. W Skawinie koncentrujemy nasze wysiłki na walce o czyste powietrze. Oczywiście naszymi pomysłami i rozwiązaniami będziemy się chętnie dzielić. Współpraca, wymiana doświadczeń, partnerstwo zawsze przynoszą dobre efekty - powiedział zastępca burmistrza Skawiny Tomasz Ożóg, który w imieniu gminy podpisał deklarację.

„Deklarujemy, że będziemy dążyć do podjęcia konkretnych zobowiązań, mających włączyć nasze miasta do Platformy NAZCA - światowej bazy danych o praktycznych działaniach proklimatycznych. Będą one rozpatrywane i podejmowane przez właściwe organy każdego z miast, zgodnie z wymogami Platformy oraz regulacjami obowiązującymi w Polsce” - czytamy w Deklaracji Katowickiej.

Wśród 23 miast, które 5 grudnia przystąpiły do sieci NAZCA, są: Katowice, Poznań, Olsztyn, Będzin, Rawicz, Tamowskie Góry, Jarosław, Siemianowice Śląskie, Tomaszów Mazowiecki, Łądek Zdrój, Skawina, Ustroń, Legnica, Stawków, Wałbrzych, Lidzbarsk Warmiński, Sosnowiec,

Podczas obrad COP24 samorządowcy z 23 polskich miast podpisali Deklarację Katowicką

Zabrze, Piastów, Stalowa Wola, Żywiec, Pyskowice i Szam.

Skawina aktywnie na szczycie klimatycznym

Podczas Szczytu Miejskiego, który zorganizowano w trakcie obrad COP24 Tomasz Ożóg uczestniczył w sesji poświęconej zanieczyszczeniom w miastach. Paneliści szukali odpowiedzi, jak

działać w skali ogólnokrajowej, europejskiej lub światowej mogą wspierać i pomagać w rozwiązywaniu lokalnych wyzwań. Tomasz Ożóg wskazał na cztery - jego zdaniem - istotne obszary, które mogą pomóc przyspieszyć lokalną walkę o czyste powietrze.

Po pierwsze prawodawstwo, normy, standardy. Ich dotychczasowy brak utrudniał

zwalczanie paliw złej jakości. Powodował, że mimo programów wymiany pieców liczba kopciuchów wciąż rosła. Istotne są tu także m.in. normy prawne zezwalające na skuteczne kontrole.

Po drugie koordynacja programów, działań i instrumentów dotacyjnych. Program walki ze smogiem należy koordynować ito w ramach niego powinno być

dostępnych wiele różnych narzędzi wymiany pieców, programy termomodernizacyjne, ulgi podatkowe, doradztwo dla mieszkańców itp.

Po trzecie partnerstwo, konsultacje i wzajemne rozumienie potrzeb. Istotną dobrą rozwiązań powinno być przemyślenie i zweryfikowanie z samorządami możliwości ich wdrożenia oraz skuteczności. To bardzo ważne, by rozumieć, co dane np. zapisy ustawowe tak naprawdę oznaczają dla mieszkańców Skawiny czy gminy, która ma obsługiwać program dopłat. Stąd tak ważny jest ten proces konsultacji.

Wreszcie po czwarte wykorzystanie zasobów, którymi dysponujemy w skali państwa. W ciągu ostatnich lat gminy zbudowały zasoby kadrowe, które są przygotowane do wdrażania programów dotacyjnych czy wsparcia doradczego dla mieszkańców. W wielu gminach działają też ekodoradcy. Warto pamiętać, że skuteczne i efektywne wdrażanie programów walki o czyste powietrze będzie mocno utrudnione, jeśli pominiemy ten zasób wiedzy merytorycznej, który w skali kraju już zbudowaliśmy.

Jak ograniczyć uciążliwości związane z emisjami z zakładów przemysłowych? Gmina działa, a mieszkańcy razem z nią

Co dalej z zakładami przemysłowymi na Skawinie i uciążliwościami, na które skarżą się mieszkańcy? Gmina prowadzi intensywne działania, które mają pomóc rozwiązać problem.

13 i 15 listopada w skawińskim Ratuszu i w Domu Ludowym na os. Samborek odbyły się dwa spotkania burmistrza Skawiny, przedstawicieli Wydziału Ochrony Powietrza UMIG w Skawinie i Skawińskiego Alarmu Smogowego z mieszkańcami miasta. Dotyczyły one uciążliwości po-

wodowanych przez tutejsze zakłady przemysłowe i cieszyły się dużym zainteresowaniem, co wskazuje na rangę tematu.

Na wstępie przedstawiciel SAS opowiedział o działaniach strony społecznej i przypomniał, jaki wpływ na zdrowie mają szkodliwe substancje obecne w powietrzu. Następnie kierownik Wydziału Ochrony Powietrza poinformował, jakie działania gmina realizuje. Wśród nich jedno z najważniejszych to określenie wpływu emisji z przemysłu na zdrowie mieszkańców.

Przedstawiono szczegółowy harmonogram działań w tym zakresie. Zaprezentowano również informacje przekazane przez zakłady Vesuvius i Valeo - o tym, jakie działania podejmują i planują podjąć te firmy, by ograniczyć emisje do powietrza.

Uczestniczący w spotkaniach mieszkańcy mieli też okazję zgłosić się do badań, jakie planuje gmina - chodzi tu m.in. o udostępnienie na prywatnych posesjach miejsc, w których zostałyby zamontowane czujniki do badań powietrza.

Wszystkich zainteresowanych, a zwłaszcza osoby, które nie mogły uczestniczyć w spotkaniach, zapraszamy do śledzenia kanałów informacyjnych dedykowanych ochronie powietrza: to strona UMIG w Skawinie i grupa tematyczna Ochrona Powietrza na facebooku. Są tam zamieszczone informacje o podejmowanych działaniach. Można się też zgłosić do udziału w badaniach. Mieszkańcy mogą też kontaktować się bezpośrednio z Wydziałem Ochrony Powietrza UMIG w Skawinie (Rynek 12).

Mieszkańcy gminy Skawina od dawna skarżą się na uciążliwości spowodowane emisjami z zakładów przemysłowych

NIK alarmuje: walczyliśmy ze smogiem naprawdę niekiedy kiepsko

Najwyższa Izba Kontroli nie pozostawia złudzeń. Polska wciąż jest jednym z krajów Unii Europejskiej z najgorszą jakością powietrza. Średnie roczne stężenia pyłów były u nas niemal dwukrotnie wyższe niż dopuszczalne.

Według NIK działania stosowanych ministerstw, ale i samorządów wojewódzkich oraz gminnych (z wyjątkiem nielicznych przypadków) były daleko niewystarczające. Przygotowany w lutym przez Ministra Energii projekt rozporządzenia, dotyczący wymagań jakościowych dla paliw stałych, w ocenie NIK zabezpiecza w znacznie większym stopniu interesy lobby węglowego niż dążenie do ochrony Polaków i środowiska przed negatywnymi skutkami zanieczyszczenia powietrza.

NIK alarmuje: obecne tempo działań jest tak marne, że osiągnięcie wymaganych poziomów redukcji emisji szkodliwych dla zdrowia pyłów i rakotwórczego benzo(a)pirenu może zająć poszczególnym województwom od 24 do aż 100 lat!

Główną przyczyną złej jakości powietrza w Polsce jest emisja pyłów i benzo(a)pirenu z domowych pieców i lokalnych

kotłowni, w których spalanie węgla odbywa się w nieefektywny sposób. To tzw. niska emisja. Jej cechą charakterystyczną jest to, że powodowana jest przez liczne źródła emitujące niewielkie ilości zanieczyszczeń. Jednak duża liczba tych źródeł na małej wysokości powoduje, że zjawisko to jest bardzo uciążliwe. Zanieczyszczenia gromadzą się wokół miejsca powstawania, a są to najczęściej obszary o zwartej zabudowie mieszkaniowej.

Do tego trzeba jeszcze dodać fakt, że na pogorszenie jakości powietrza ma także wpływ wiele innych czynników. Należą do nich m.in.: ukształtowanie terenu, warunki pogodowe (takie jak np. brak wiatru, co pogarsza przewietrzanie) oraz tzw. emisja napływowa, czyli zanieczyszczenia docierające do nas z innych obszarów. Te wszystkie czynniki w połączeniu z lokalną niską emisją dają fatalne skutki i przynoszą smog.

Wśród prawie trzech tysięcy miast z całego świata ujętych w bazie Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), według danych za lata 2012-2015, w pierwszej setce najbardziej zapylnych państw europejskich znajdowało się aż 45 polskich miast.

Byśmy wreszcie mogli złapać oddech

Rozmawiamy o akcji „Mój sąsiad już nie truje!”, która ruszyła w Skawinie

Tomasz Ożóg, zastępca burmistrza Skawiny

Łukasz Kurlit ze Skawińskiego Alarmu Smogowego

- Urząd Miasta i Gminy w Skawinie wspólnie ze Skawińskim Alarmem Smogowym rozpoczają akcję społeczną „Mój sąsiad już nie truje!”, mającą na celu eliminację uciążliwych „kopciuchów” na terenie gminy. W jej ramach mieszkańcy mogą anonimowo zgłaszać miejsca, gdzie jest zatrwane powietrze. To pozwoli m.in. przeprowadzić kontrole paleniska. Skąd pomysł na tę akcję?

- Łukasz Kurlit, Skawiński Alarm Smogowy: Akcja to odpowiedź na bardzo dużą liczbę skarg od mieszkańców, które otrzymujemy. Skawinianie skarżą się, że sąsiedzi spalają śmieci, nie reagują na upomnienia, a straż miejska przeprowadza kontrole tylko powierzchownie. Wpisuje się to w pełni w nasze obserwacje.

- Czyli anonimowe zgłoszenie kopcającego sąsiada jest swego rodzaju obywatelskim donosem?

- Tomasz Ożóg, zastępca burmistrza Skawiny: To nie donos, nie chodzi po prostu o karanie. Nie prosimy o donoszenie, lecz o wskazówki, które domostwa powinniśmy objąć opieką doradztwa oraz przy okazji zweryfikować, czy nie spalają one odpadów. To pozwoli na jeszcze bardziej efektywne kontrole. Jeśli

mieszkaniec nie pali śmieciami, to nie musi się niczego obawiać. Karzemy tych, którzy spalają odpady. Jak wiemy, w poprzednim sezonie grzewczym straż wykryła spalanie piechuł czy oleju silnikowego w kotłach. Do takich sytuacji nie można dopuszczać, na taki proceder nie ma przyzwolenia.

- Łukasz Kurlit: Nazywanie tego donoszeniem pokazuje, jak bardzo traktowanie powietrza jako darmowego ścieku zakorzeniło się w naszej świadomości. Gdyby ktoś zatrzymał nam wodę, i to codziennie, to czy czekalibyśmy, aż służby same „wpadną” na to, że tak się dzieje? Z pewnością nie. Oddychanie powietrzem zatrutym spalinami ze śmieci czy z lakierowanych mebli niczym się nie różni od picia zatrutej wody. Akcja „Mój sąsiad już nie truje!” to nie obywatelski donos, lecz ratowanie zdrowia – również tych, którzy dopuszczają się tych wykroczeń. Pamiętajmy, że akcja ma dwa wymiary. Jednym z nich jest oczywiście nieuchronność kary za zatrwanie powietrza, drugim – o czym nie należy zapominać – jest pomoc tym, którzy wciąż jeszcze nie wiedzą, jak bardzo niszczą zdrowie swojej rodziny i sąsiadów, spalając nie dozwolone paliwa czy odpady.

- Jaka to pomoc?

- Tomasz Ożóg: Nikt, kogo nie stać na palenie w dobrym, nowoczesnym kotle dobrym paliwem, nie zostanie ukarany mandatem. Przede wszystkim chodzi właśnie o zaoferowanie pomocy takiemu mieszkańcowi. Odwiedzi go ekodoradca, który doradzi m. in., jak wymienić stary piec i jaki rodzaj nowego ogrzewania wybrać, a także pomoże w złożeniu wniosku o dofinansowanie. Podpowie, jak palić, by mnie dymilo, a jeśli mieszkaniec wyrazi zgodę, to poprosi o wizytę i fachową pomoc kominiarza. Często bowiem doradźni poprawia sytuację przez czyszczenie komina. Gmina przecież oferuje mieszkańcom wsparcie w tym zakresie. To wsparcie obejmuje również termomodernizację budynków.

- Co się dzieje po zgłoszeniu uciążliwego sąsiada?

- Tomasz Ożóg: Procedura wygląda tak, że pracownicy Wydziału Ochrony Powietrza wraz ze strażnikami miejskimi dokonują kontroli paleniska – czy nie spala się tam niedozwolonych paliw i odpadów. Gdy stwierdzą nieprawidłowości, nakładają mandat lub kierują wniosek do sądu. Przeprowadzają również rozmowę uświadamiającą. Tłumaczą, że ten,

kto spala śmieci, niszczy zdrowie swoje, swych bliskich i sąsiadów. Popelnijający wykroczenie mieszkaniec musi się również liczyć z tym, że w jego domu będą przeprowadzane częste kontrole. Uciążliwe domostwa są bowiem nanoszone na „czarną mapę” (niepublikowaną) i znajdują się pod baczną obserwacją – zwłaszcza jeśli wciąż pojawiają się zgłoszenia o nieprawidłowościach w nich.

Sankcje to jednak nie wszystko. Kontrolujący informują o możliwościach uzyskania wsparcia na wymianę pieca, zakupu paliwa i termomodernizacji budynku, a także doradzają w wyborze najlepszego źródła ciepła i możliwych form pomocy. Prócz tego przeprowadzają inwentaryzację źródeł ciepła: budynek jest dodawany do ewidencji kotłów do wymiany, a instalację grzewczą oznacza się specjalną naklejką.

- Tych kotłów do wymiany jest jeszcze sporo.

- Tomasz Ożóg: Tak, w gminie mamy do wymiany jeszcze około 6 tysięcy pieców. Warto jednak podkreślić, że program ich wymiany przyspiesza. Z roku na rok likwidujemy coraz więcej kopciuchów i mamy nadzieję, że ta tendencja wzrostowa się utrzyma.

Gdzie i jak można sprawdzić, czy nie ma smogu? Opcji jest wiele

Lekarze i ekolodzy co roku w sezonie grzewczym przestrzegają, że w dniach, kiedy jest smog, powinno się ograniczyć wszelkie aktywności na zewnątrz. Jak więc gdzie można sprawdzić jakość powietrza?

W Skawinie, przy ul. Ogrody znajduje się stacja pomiarowa Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Na bieżąco bada ona stężenia tlenków azotu, pyłu zawieszonego PM₁₀ i dwutlenku siarki w powietrzu. Warto przy tym podkreślić, że zakres działania stacji będzie poszerzany. Ma ona badać również inne zanieczyszczenia, w tym bardzo drobny i niezwykle szkodliwy dla zdrowia pył PM_{2,5} oraz rakotwórczy benzo(a)piren.

Na terenie naszej gminy dostępne są również inne urzędy, które podają – z większym lub mniejszym marginesem błędów – jaki jest aktualnie poziom zanieczyszczeń. Są to urzędy AIRLY, Uniwersytetu Jagiellońskiego (Instytutu Fizyki) oraz LOOKO2.

Zachęcamy do korzystania z aplikacji monitorujących i ostrzegających przed przekroczeniem dopuszczalnych norm zanieczyszczeń bazujących na danych ze stacji WIOŚ – podkreślają urzędnicy z magistratu.

Takich aplikacji na smartfony jest bardzo wiele. Cieszą się dużym powodzeniem wśród mieszkańców. Nic dziwnego,

wystarczy jedno kliknięcie i od razu wiemy, jakie jest zanieczyszczenie powietrza w danym dniu, na danym obszarze.

Do najpopularniejszych aplikacji należą m.in.: „Kanaerek”, „Zanieczyszczenie powietrza”, „Smog Alert”, „Smog w Krakowie i Małopolsce”, „Smog Polska Info” czy „Airly”. Korzystać można również z oficjalnej aplikacji smogowej, wydanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Nosi ona nazwę „Jakość powietrza w Polsce” i prezentuje dane z Państwowego Monitoringu Środowiska.

Przypomnijmy także, że w większości skawinińskich szkół i przedszkoli oraz w niektórych poradniach zdrowia znajdują się specjalne tablice informacyjne. Umieszcza się na nich obrazki – „buźki” obrazujące jakość powietrza w danym dniu. Dobrą jakość oznajmia uśmiechnięta buźka w kolorze zielonym. Żółta, poważna oznaczająca umiarkowany stan atmosfery, a smutne buźki są na pomarańczowym, brązowym i fioletowym tle.

Taka codzienna informacja sprawia, że rodzice nie muszą się martwić, że ich dzieci wyjdą na spacer, gdy powietrze jest mocno zanieczyszczone – mówi Krzysztof Szulada, ekodoradca w gminie Skawina. Zapowiada, że niebawem takie tablice znajdą się we wszystkich placówkach oświatowych.

Jest wiele aplikacji, dzięki którym sprawdzimy jakość powietrza

Z pomocą mieszkańcom

Z Krzysztofem Szuladą, ekodoradcą w gminie Skawina, rozmawiamy m.in. o walce ze smogiem, o wymianie kotłów i o tym, na jaką pomoc mogą liczyć mieszkańcy, którzy chcą pozbyć się starego pieca albo ocieplić dom

- Kim jest ekodoradca?

- To osoba, która udziela mieszkańcom bezpłatnej pomocy w dziedzinach związanych z ekologią. Przykładowo doradza tym, którzy chcą wymienić stare piece na bardziej ekologiczne systemy grzewcze albo zamierzają przeprowadzić termomodernizację domu.

- Z jakimi sprawami zgłaszają się do Pana mieszkańcy?

- Pytają głównie o to, jak uzyskać dofinansowanie do wymiany ogrzewania, czy można jeszcze złożyć wniosek albo jakie źródło ciepła warto zamontować w swoim domu.

- I co Pan podpowiada?

- Promuję przede wszystkim bezpyłowe źródła ciepła. Tym, którzy wahają się między kotłem na ekogroszek a tym na pelet, polecam drugą opcję. Ten rodzaj paliwa nie jest zbyt popularny w Małopolsce. Staram się przybliżyć jego zalety: mało popiołu, użytkowanie praktycznie bezobsługowe, oszczędność opału itp. Dlatego prezentuję zainteresowanym agropellet i pellet bukowy. Trzeba przyznać, że nasz rodzimy rynek pelletu jest jeszcze bardzo młody w porównaniu z północą i centrum kraju. Brakuje lokalnych producentów pelletu wysokiej jakości. Zniechęcają przypadki, gdy do obrotu trafia pellet wyprodukowany z płyt MDF i niestety nie spala się dobrze, niszczy kocioł. Nim Państwowa Inspekcja Handlowa zbada takie paliwo i nałoży karę na producenta, mijają sporo czasu.

- Pełni Pan funkcję ekodoradcy dla 42 tysięcy mieszkańców, bo

tyle osób zamieszkuje gminę Skawina. Czym jeszcze zajmuje się Pan na co dzień?

- Edukuję mieszkańców, mówię o bezpiecznym ogrzewaniu domów i zakładów pracy. Organizuję z kolegami z Wydziału Ochrony Powietrza różne wydarzenia, np. festyny z prezentacjami ekologicznego ogrzewania oraz lekcje o powietrzu w szkołach i przedszkolach. Opowiadam dzieciom, jak można zadbać o lepsze powietrze, czego nie wolno spalać w kotłach, jak oszczędzać energię. Na zakończenie spotkania zawsze proszę dzieci, by porozmawiały o tym z rodzicami i dziadkami. Rodziny powinny mieć świadomość, że np. stare meble to nie opał, lecz odpady drzewne. Uczniowie to niejedyna grupa docelowa. Współpracuję również ze strażakami, harcerzami i kominiarzami. Uczestniczę w spotkaniach osiedlowych i sołeckich.

- W Małopolsce obowiązuje ustawa antysmogowa. Wielu mieszkańców i przedsiębiorców wymieniło dzięki dotacjom kotły na ekologiczne. Jak to wygląda w gminie Skawina?

- Proces wymiany starych i niesprawnych kotłowni węglowych na nowe, proekologiczne źródła ogrzewania rozpoczął się na terenie naszej gminy w 2016 r. Dzięki pieniądzązom z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie zlikwidowano wówczas 87 nieekologicznych kotłowni. Mieszkańcy wymieniali swe stare źródła ciepła głównie na ekogroszek i na kondensacyjne kotły gazowe.

Krzysztof Szulada, ekodoradca w gminie Skawina

W 2017 r. wymiana kotłów była kontynuowana. Zlikwidowano kolejne 164 stare kotłownie węglowe. Najwięcej nowych instalacji stanowiły kondensacyjne kotły gazowe, a na drugim miejscu - wysokoefektywne kotły na ekogroszek.

W tym roku proces wymiany jeszcze przyspieszył. Zawarto już 290 umów na wymianę kotłów. W sumie od 2015 roku wpłynęło ok. 1400 wniosków o dotację na wymianę kotłów. Dotacja stanowi

50 proc. kosztów kwalifikowanych, lecz nie więcej niż 7500 zł do kotłowni gazowej lub 4500 zł do kotłowni na paliwo stałe.

Warto przy tym podkreślić, że ostatnio zmodyfikowano regulamin udzielania dotacji, uwzględniając sytuację społeczną wnioskodawców. Przy rozpatrywaniu wniosków będą w pierwszej kolejności brane pod uwagę kryteria typu: czy wnioskodawca jest osobą starszą, niepełnosprawną, czy jest to rodzina wielodzietna,

czy korzysta z pomocy MGOPS w Skawinie itd.

- Gdzie mieszkańcy mogą szukać pomocy?

- W Wydziale Ochrony Powietrza Urzędu Miasta i Gminy w Skawinie (Rynek 12) można uzyskać porady w zakresie wymiany kotła węglowego, termomodernizacji oraz odnawialnych źródeł energii. Mieszkańcy mogą tam również liczyć na pomoc w doborze nowego kotła itp.

- Czy robią Państwo coś nowego w ramach walki ze smogiem?

- Realizujemy Program Walki ze Smogiem. W placówkach oświatowych na terenie gminy wprowadzono zakaz prowadzenia zajęć ruchowych dla dzieci i młodzieży na otwartym powietrzu, gdy zapylenie jest duże. Prowadzimy też kampanie informacyjno-edukacyjne. Ponadto w tym roku jest realizowany pilotaż projektu „Laboratorium Skawina”. Dotyczy on wsparcia przy termomodernizacji budynków jednorodzinnych - dla osób zagrożonych tzw. ubóstwem energetycznym. Warto również wspomnieć, że na budynkach prywatnych zainstalowano 794 układy słoneczne do ogrzewania wody użytkowej oraz 138 instalacje fotowoltaiczne, które ograniczają niską emisję.

- W sieci krąży filmik pokazujący, czym palą skawinianie. Widać, jak z kominów unosi się czarny jak smoła dym...

- Reagujemy na sygnały o wszelkich nieprawidłowościach - w ubiegłym roku przeprowadzono 500 kontroli, posyłały się mandaty i upomnienia. Jednak chyba coś się zmieniło w świadomości mieszkańców, skoro dzwonią do urzędu z pytaniem, czy można dopalić resztki zgromadzonego wcześniej mułu albo dlaczego nie można palić flotów. Często pytają też, jakiego dokumentu żądać od sprzedawcy opału. Przypominam więc, że każdy sprzedawca powinien wystawić zaświadczenie potwierdzające: sortyment, kaloryczność, granulację, procent popiołu, zawartość siarki. Takie minimum.

FOT. ANNA KACZMARZ

Ekodoradca służy wsparciem i radą mieszkańcom, którzy chcą wymienić swój stary piec węglowy na nowe ogrzewanie

FOT. DZBOR

Po pomoc do ekodoradcy mogą przychodzić również osoby planujące przeprowadzić termomodernizację domu

FOT. ANNA KACZMARZ

Ważną część działalności ekodoradcy stanowi też edukacja najmłodszych. Organizowane są dla nich specjalne zajęcia